

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Nr. 8 (125) 1970 rugpiūčio 25

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

K Ū R Y B O S G A L I A

(Vokietijos lietuviai, žiūrint iš toliau)

Kada nors iš laiko nuotolio istorikai, surankioję šaltinių medžiagą, aprašinės ir tirs užsienio lietuvių gyvenimą, paliktus pėdsakus, vertins jų atliktą darbą. Neužbėgant ateities istorijos rašytojams už akių, galima spėti, kad didžiausias jų dėmesys bus skirtas seniausiems ir gausiausiems mūsų išeivijos telkiniams, pirmoje eilėje JAV-bėse, kur išpausti gilūs, laiko ir užmaršties neišdildomi, lietuviybės pėdsakai.

Tačiau, ir iš šiandieninės laiko perspektyvos sprendžiant, Vokietijos lietuviai yra jau užsitikrinę sau žymią vietą istorijoje vien dėl to vaidmens, kurį atliko pokariniame 1945-50 laikotarpyje. Tomis dienomis, kai tėvynėje vyko kruvina laisvės kova su nepalyginama jėgos persvara turinčiu Lietuvos priešu, laisvąją Vokietijos dalį pasiekusių lietuvių skaičius nesiekė nūdienio Panevėžio miesto gyventojų skaičiaus. Tai buvo mažutis telkinys ne tik paliktojo krašto atžvilgiu, bet ir prieš milijoną Amerikos lietuvių. Nepaisant to, pirmaisiais pokario metais Vokietijoje susispietusiems lietuviams pavyko atkurti ne tik simbolinę nepriklausomą Lietuvą, bet iš tikrųjų būti pačiu pajėgiausiu kūrybos židiniu, iš kurio impulsai ir poveikis persidavė į visą gyvąją, įvairiomis sąlygomis besireiškiantį, lietuviybės kūną. Toji veikla palaikė kovojančiųjų dvasią, stiprino jų karžygišką narsą, ryžtą, žygdarbius. Iš kitos pusės, čia sukurstyta kūrybinė ugnis, plačiai po pasaulį išnešiotą emigracinio srauto, persimetė į senąsias užjūrio lietuvių kolonijas ir jas atgaivino.

Pagal savo skaičių neproporcingai didelį vaidmenį Vokietijos lietuviai pajėgė atlikti dėl ypatingų sąlygų. Bene svarbiausioji buvo ta, kad jie savo tarpe turėjo daug gerai išlavintų kūrybinių jėgų, labai aukštą intelektualinį lygį. Juk čia tada spietėsi žymi Lietuvos kultūrinio potencialo dalis - įvairių rūšių specialistai, rašytojai, mokslininkai, švietėjai, meno ir kultūros veikėjai, besimokančioji jaunuomenė. Tai jų dėka, sutelktinės kultūrinės kūrybos dėka tas nedidelis, vos 60 tūkstančių siekias, lietuvių telkinys paliko gilius pėdsakus ne tik išeivijos gyvenime, bet - galime drąsiai tvirtinti - visoje naujausioje lietuviškosios tautinės kultūros istorijoje.

Dabartinė Vokietijos lietuvių veikla yra kitokia, nes kitos galimybės, kitos sąlygos, kita globalinė lietuviybės padėtis. Tautos kamienas tėvynėje, it žiemkentis grūdas po gruodu, atlaikęs negandų

ir sunkiausių išmėginimų metą, vis labiau parodo savo kūrybinio želmens galią. Iš kitos pusės, pokarinės emigracijos jėgomis sustiprinti JAV-bių lietuviai vėl susigražino savo vadovaujančiąją padėtį, kuri jiems priklauso tarp užsienio lietuvių dėl jų skaičiaus, tradicijų, palankesnių gyvenimo ir veiklos sąlygų. Tačiau ir tokie, kokie šiandien yra, Vokietijos lietuviai turi kuo pasididžiuoti ir būti patenkinti savo atsiektaisiais laimėjimais ir užimamąja reikšminga vieta lietuviškajame pasaulyje. Būdami šiame krašte sunkiųjų pokario metų sąlygomis nuveiktojo lietuviškojo darbo tiesioginiais tęsėjais, jie nusipelno tėvynės ir kitų kraštų lietuvių pagarbą už tai, kad išlaikė ir poemigracinėm sąlygom pritaikė eilę naudingų ir pavyzdžiu kitiems tapusių institucijų. Čia užtenka tik suminėti Vasario 16 gimnaziją, tapusią savotišku simboliu viso pasaulio lietuviams. Dėmesio vertas Vokietijos lietuvių organizuotumas, daugialypė veiklios iniciatyvos, bendruomeninio darbo technika.

Yra, be abejo, ir šešėlių. Juk, kaip sakoma, neklysta tik tie, kurie nieko neveikia. Kituose Vakarų Europos kraštuose gyvenantys lietuviai su pagarpa stebi savo tautiečių veiklą Vokietijoje ir nesvyruodami pripažįsta jiems natūralų tarpininko vaidmenį tarp pavergtosios tėvynės ir užjūrinio užnugario.

Ne tik už praeitį atliktus darbus, ne tik už tuos, kuriuos išlaikė ir pratęsė, Vokietijos lietuviai nusipelno pagarbą. Jie mus žavi ir įkvepia savo naujomis iniciatyvomis. Visi žinome, kokių padarinių šio krašto lietuvių turėjo 1950 metų emigracijos srautas. Atrodė, jog lieka tik ligonys, netinkama svetimiesiems darbo jėga. Visa, ką turėjo geriausio, Vokietijos lietuviai atidavė kitiems kraštams, sau beveik nieko nepalikdami. O ir tokiomis nedėkingomis sąlygomis jie sukūrė naujų dalykų. Vokietijos lietuvių vardas neišnyko iš mūsų kultūrinio gyvenimo kronikos. Jie pasirodė verti to ypatingo pokario metų kūrybinio pakilimo paveldėtojai ir saugotojai.

Svarbiausiu poemigracinio laikotarpio kūrybinio laimėjimu reikia laikyti kasmet Vokietijoje rengiamas lietuviškųjų studijų savaites. Tai reikšminga naujovė visos lietuviškosios kultūros istorijos mastu, nes tokios tradicijos anksčiau neturėjome. Pavyzdys paimtas iš Vakarų, konkrečiai - iš prancūzų visuomeninių savaitių (semaines sociales), prasidėjusių 50 metų anksčiau. Jos ne aklai nukopijuotos, bet pritaikintos lietuviškom sąlygom, su savitu veidu. Jos rengiamos kasmet. Toks reguliarus pastovumas - labai svarbus savaitių bruožas, nes jis pakeičia trumpalaikes improvizacijų pastangas ritmingu išankstiniu planavimu, ugdo naujus bendruomeninio darbo įgūdžius.

Kitas labai vertingas savaitių bruožas - lietuviškosios studijos. Pobūvinių, pramoginių, laisvalaikio, poilsio renginių bent ten, kur daugiau lietuvių - ne badas. Europinės lietuviškųjų studijų savaitės nuo pat pradžios pagrindinį svorį sutelkė į studijinį darbą, ieško pusiausvyros tarp intelektualinės ir meninės kūrybos, vengiant vienašališkumo. Mūsų dienų sparčiai besikeičiančiame pasaulyje, paskendusiam skubos veikloje, pasigendame susikaupimo, gilesnės minties. Dar svarbiau mums, pasaulyje išblaškytiesiems, susitelkimas ties gyvybiniais lietuviškosios būties klausimais. Mažesniu masteliu, išeinant iš Vakarų Europoje gyvenančių lietuvių interesų, Lietuviškųjų studijų savaitės yra tapusios svarbia metinio susitikimo vieta. Neturime visus apjungiančios bendros organizacijos, vieno bendro centro, židinio, apie kurį, kaip kokią ašį, suktųsi mūsų gyvenimas. Šitą struktūrinį trūkumą bent iš dalies atstoja dinamiška savaitių institucija.

Ką tik pasibaigė XVII-ji Lietuviškųjų studijų savaitė Stuttgarte. Stebinčiam nuo pradžios jų raidą, nėra jokios abejonės - tai buvo

pavykusi ir ne vienu atžvilgiu tobulesnė, lyginant su ankstesnėmis. Ta proga norėtusi išreikšti nuoširdžią padėką Vokietijos lietuviams, atskiriems asmenims ir Krašto valdybai už tai, kad padėjo įpiliētinti, išlaikyti ir tobulinti tą gražią iniciatyvą, kuria žavisi tautiečiai tėvynėje ir užjūriuose. Padėką lydi linkėjimai toliau sėkmingai tęsti gražiai išbandytą lietuviškosios kūrybos tradiciją.

Dr. Kajetonas Čeginskas, Uppsala/Švedija

----- xXx -----

SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI!

Lyg šviesos žiburys spindi niūrioje mūsų tremties kasdienybėje tai, kad Federalinėje Vokietijoje mes, lietuviai, turime Vasario 16 gimnaziją, vienintelę visame laisvajame pasaulyje.

Šiomet jai sukanka 20 metų. Joje išėjo mokslus virš 60 abiturientų su brandos atestatais, įgalinančiais stoti į universitetus, ir virš 250 su vadinamais vidurinės brandos atestatais. Jie visi yra išsiskirstę po įvairius kraštus ir papildė lietuviškoje veikloje dirbančiųjų šviesuolių eiles.

Pasididžiuoti galime, kad per visus tuos metus Vasario 16 gimnazijos moksleiviai gražiai pasirodo mūsų tautiniuose ir svetimiems skiriamuose parengimuose, garsindami Lietuvos vardą visoje Europoje.

Laimingu sutapimu 1953 metais tuometinės mūsų Bendruomenės valdybos Vasario 16 gimnazijai buvo įsigyta šauni beveik penkių hektarų dydžio Romuvos sodyba su gražiu parku ir pilimi, kurios aukštas bokštas primena senąjį Karo muziejų Kaune. Gražiai šviečia mūsų trispalvė nuo pilies bokšto ir kiekvienam byloja, kad čia Lietuvos sala. Šis šiandien milijoninės vertės turtas yra seniai pilnai apmokėtas, gausiai aukojant visų kraštų lietuviams. 1963-1965 Romuvoje išaugo nauji moderniškai gimnazijos rūmai, kainavę virš 800.000,-- markių, lietuviams suaukojant vieną trečdalį, o likusius du trečdalius padengiant Fed. Vokietijos įstaigoms.

Kad šis lietuvių kultūrinis židinys Romuvoje galėtų savo paskirtį atlikti, reikalinga, kad būtų naujai pastatyti mergaitėms ir berniukams bendrabučiai. Senoje pilyje laikyti toliau, kaip iki šiol, bendrabučius yra neįmanoma. Mūsų visų lietuviška pareiga, kad Vasario 16 gimnazijos moksleiviai turėtų ne tik klasėms, bet ir apsigyvenimui patalpas be priekaištų - jaukias ir visais požiūriais modernias.

Visi parengiamieji darbai atlikti. Tenka pasidžiaugti, kad Feder. Vokietijos įstaigos ir šiuo atveju sutinka pakelti 2/3 bendrabučių statybos išlaidų, taip kad mūsų lietuvišką įnašą neprašoks liekančio vieno trečdalio.

Pradžiai vokiečių įstaigos skiria 280.000,--DM. Reikia, kad mes patys, lietuviai, sudėtume šiam reikalui 140.000,--DM. Vokietijoje gyvenantys lietuviai patys vieni tokios sumos suaukoti nepajėgs. Cia reikalinga visų laisvajame pasaulyje esančių lietuvių talka.

Mes ir prašome dosnėmis aukomis paremti Vasario 16 gimnazijos bendrabučių statybą.

Romuva, bendrabučius pastačius, tarnaus ne vien Vokietijoje gyvenančiam lietuviškam jaunimui. Jos uždavinys - patarnauti po visą pasaulį išsisklaidžiusiam mūsų jaunimui, kad jis turėtų čia jaukų židinį, kur ir mokslus eitų ir sąmoningais lietuvišiais išaugtų.

Aukų vajui praversti pasišvenčia Tėvas Alfonsas Bernatonis, OFM Cap. Jo nuopelnas - kad 1953 m. lietuviai išigijo Romuvos sodybą. Vasario 16 gimnazijos Kuratorija, kuriai patikėti gimnazijos reikalai tvarkyti, vienbalsiai yra nutarusi Tėvą Bernatonį šiam kilniam lietuviškam žygiui įgalioti ir prašyti visus lietuvius šį aukų vajų visokeriopai remti.

Pajėgėme išigyti Romuvos sodybą, sugebėjome pastatyti gražius Vasario 16 gimnazijos rūmus. Ne lietuviai būtume, jeigu nepajėgtume mūsų jaunimui bendrabučių pastatyti.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJOS NARIAI:

1. Lietuvių katalikų sielovados Vokietijoje atstovas - Adv.J.Lukošius
2. Lietuvių evangelikų Bažnyčios atstovas - Kun.J.Urdze
3. Vokietijos lietuvių bendruomenės atstovai - Tėv.Alf.Bernatonis
- Dr.P.Karvelis
- Dr.V.Lenertas
- Inž.J.K.Valiūnas
4. Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos atstovas - J.Barasas
5. BALF'o atstovas - Dr.J.Norkaitis
6. Kun.B.Suginto atstovas - Stud.P.Nevulis
7. Laisvai rinktas Kuratorijos narys - Kun.B.Liubinas
8. Vasario 16 gimnazijos direktorius - V.Natkevičius, M.A.

----- xXx -----

X V I I L I E T U V I Š K Ū J Ū S T U D I J Ū S A V A I T Ė

šiemet įvyko liepos 19-26 Rottenburgo vyskupijos katalikų akademijos namuose Stuttgarte-Hohenheime.

Savaitės moderatoriumi buvo V.Natkevičius, M.A. Dvasiniu patarnavimu rūpinosi kun.prof.dr.J.Jūraitis. Organizacinę komisiją sudarė pirmininkas kun.Br.Liubinas ir nariai - O.Bartusevičienė jn., ir stud.M.Landas. Meniniais parengimais rūpinosi A.Grinienė.

Jau sekmadienį suvažiavo nemažas skaičius Savaitės dalyvių. Vakare įvyko susipažinimo pobūvis, kurio metu kun.Br.Liubinas pristatė kiekvieną dalyvį atskirai.

Rytojaus dieną (liepos 20) pirmąsias mišias mažojoje Akademijos koplytėlėje koncelebravo prof.dr.Jūraitis su kun.Br.Liubinu. Dr. Jūraičio pamokslas tema - šių dienų ženklai. Pirmadienį, kaip ir vėliau kitomis dienomis, per pamaldas buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Po pusryčių Stud.Savaitę atidarė V.Natkevičius, pabrėždamas kasmet ruošiamą Savaičių tikslą - pratinti lietuvių visuomenininką į savo darbą žiūrėti rimtai, bet ne improvizuotai, ir būti lietuviškos inteligentijos jungtimi.

D v i p o l ė v i s u o m e n ė

Tokia tema Stud.Savaitės paskaitų cikla pradėjo sociologas dr.K. Čeginskas iš Uppsalos (Švedija). Jis nurodė, kad šiuo metu tėvy-

nėje yra 3.129.000 gyventojų, iš kurių 1.572.000 gyvena miestuose, arba 50,2%. Vadinas, miestiečių yra 15.000 daugiau nei kaimiečių. Prelegentas konstatavo, kad miestų augimo santykis yra toks: 1959 miestiečių Lietuvoje buvo 38,6% visų gyventojų, 1965 - 43,8%, 1970 - 50,2%. Taigi vėlesniu laikotarpiu šis augimas spartėja; kaimas tuo pačiu laikotarpiu dar greičiau mažėja. Sociologiniu požiūriu betgi tik ten paprastai kalbama apie miestietinę visuomenę, kur bent 60% visų krašto gyventojų yra miestiečiai. Todėl Lietuvoje tenka kalbėti apie mišriąją visuomenę su dviem lygiais poliais - kaimiečiais ir miestiečiais.

Toliau paskaitininkas paaikškino, jog iš miestėjimo kyla kraštui tam tikrų pavojų: mieste akivaizdžiai mažėja gimimų skaičius, dėl to dar 1962 metais tūkstančiui gyventojų teko teko 20 gimimų, o 1970 - tik 17. Gal dėl miestėjimo didėja ištuokų skaičius, ypač jaunų moterų. Apskritai vyras praranda pirmaujančią padėtį; ją paveržia miestėjanti moteris, kuri vyrą pralenkia išsilavinimu.

Su miestais auga pramonė. Lietuva betgi dar nėra pramoninės visuomenės kraštas, nes tokioje visuomenėje didesniąją dalį dirbančiųjų sudaro tarnautojai, o tikra prasme darbininkų skaičius yra minimalus. Lietuvoje gi dar labai persveria darbininkai.

Diskusijoje buvo pabrėžta, kad ir nepr.Lietuvoje pramonė buvo ugdoma. Jei kraštas nebūtų buvęs okupuotas, jis būtų išugdęs savo pramonę daug sveikesniais pagrindais. Išryškėjo visų kalbėtojų didelė meilė kaimui ir įtarumas, kad sovietai, skatindami miestų augimą, turi kurių nors slaptų tikslų, sakysim, krašto surusinimą.

Antrąją Stud.Savaitės paskaitą pirmadienio vakare, tema

L i e t u v i š k a s i s j a u n i m a s J A V - b e s e, skaitė Marija Saulaitytė. Pirmiausia ji perdavė JAV-bių Lietuvių bendruomenės švietimo tarybos, Lietuvių skautų sąjungos tarybos, brolio kun.Ant.Saulaičio ir Zaparacko sveikinimus. Savo paskaitoje ji padarė išsamų pranešimą apie atskirų jaunimo organizacijų veiklą JAV-bėse, pabrėždama teigiamą įtaką šitai veiklai 1966 įvykusio Jaunimo kongreso. Suminėjo, kad, pavyzdžiui, skautai kiekvienais metais Amerikoje suruošia 25 stovyklas, kuriose dalyvauja apie 2.000 skautų. Ateitininkai turi išdirbę gerą veikimo techniką, turi ir gerų vadų. Neolitanai, šviesiečiai ir santariečiai daro jaunimui teigiamą įtaką. Lietuvių parapijos, kurių JAV-bėse yra apie 120, ne visos pažangios gera prasme; kai kurios net trukdo jaunimo veiklą. Didelės reikšmės jaunimo lietuviškam sąmonėjimui turi tautiniai šokiai, liaudies dainos, lituanistinės mokyklos, kurių yra 43 su 310 mokytojų ir 3.000 mokinių. Tarp jaunimo yra kūrybingų talentų, ypač grožinės literatūros ir dailės srity.

Paskaitininkė padarė išvadą, jog vyksta jaunimo persilaužimas lietuvybės atžvilgiu. Pastaraisiais metais atsiranda vis daugiau jaunuolių, pozityviai vertinančių lietuviškąjį identitetą.

Kalbėtojai, dirbę tarp Amerikos lietuvių jaunimo, diskusijų metu nurodė, jog iš pradžių į juos buvę žiūrima su užuojauta - tai esančios tuščios pastangos. Bet netrukus lietuvybė jaunime ėmė stiprėti. Įvyko lyg atgimimas. Prie to daug prisidėjo Dainavos ir Putnamo stovyklos.

Jaunimo metai stipriai paveikė Argentinos lietuvių jaunimą.

A n t r a d i e n i š v. mišias koncelebravo 4 kunigai: prof.dr.J. Jūraitis iš Šveicarijos, dr.P.Celiešius iš JAV-bių, Br.Liubinas iš Vokietijos ir J.Margis iš Argentinos. Pirmasis pasakė pamokslą apie per didelį prisirišimą prie materialinių gėrybių ir apleidimą dvasinio pasaulio.

- 6 -

Tarp žydrojo ir juodojo romantizmo lietuvių literatūrą nagrinėjo dr. J. Grinius liepos 21. Jis teigė, kad mūsų grožinė literatūra, kaip ir visa literatūra pasauly, yra tam tikroje krizėje. Ši krizė kilo dėl to, kad moderniosios masių linksminimo priemonės, kaip kinas, televizija, atima daug funkcijų iš literatūros. Krizę pagilino antihumanizmas Vakarų ir Rytų kraštuose. Konkrečiai - pinigas Vakaruose ir marksizmas Rytuose yra du lietuvių literatūros priešai. Mūsų literatūrą tėvynėje žlugdo komunistiniai biurokratai, pajungdami ją klasių kovai, reikalaudami iš jos partiškumo ir liaudiškumo.

Tiesa, po Stalino mirties Chruščiovas suteikė rašytojams kai kurių lengvatų. Literatūron grįžo šiek tiek romantizmo, ji pagilėjo. Tokia padėtis tęsiasi iki šiol. Konkrečiai minėdamas Justiną Marcinkevičių, randa jo dramose romantizmo žymių. Iš antros pusės, vis tiek oficialiai socialistinis realizmas lieka vienintelė leista literatūros kryptis. Dėl to kai kurie rašytojai turėjo savo kūriniams nukirpti romantizmo sparnus. Taip įvyko su J. Grušu, kuris "Tėvo" dramą nuromantino, padarydamas iš ontologinės tiesos tiesą, kuri yra tik ekonominių santykių išdava. Dėl to į padanges keliama Žemaitė, kurios talentas iš tikro yra ribotas.

Liūdnas stovis ir lietuvių literatūros Vakaruose, kur viešpatuoja rinkos dėsnis pasiūla-paklausa. Lietuvis rašytojas dėl to pasmerkta skurdui.

Lietuvių literatūrą Vakaruose žlugdo ir modernizmo vaikymasis. Modernizmu paskaitininkas supranta tą požiūrį į literatūrą, kai iš jos reikalaujama vaizduoti absurdus ir nihilizmą, iškrypimus, nepripažįstant jokių idealų. Tai kvietimas į tamsią naktį be žiburių. Dėl to prelegentas šį romantizmą vadina juodoju. Jo atstovų emigracijoje randa vadinamosios neornamentuotos generacijos rašytojuose, pradedant Alg. Mackum ir baigiant Kostu Ostrauškū, net Anatoliu Kairiu. Tuose rašytojuose matyti bent tamsiojo romantizmo įtaka.

Bet ir tėvynėje kai kurie rašytojai, kaip Saja ir Grušas, prisima juodojo romantizmo žymių, sukurdami naujoviškus romantiškus kūrinius. Prelegentas mano, jog rašytojai turėtų atsisakyti juodojo romantizmo ir grįžti prie žydrojo (įprastinio, senojo), kuris literatūroje atstovauja krikščioniškajam humanizmui.

Diskusijose plačiau paliestos kūrybos sąlygos Lietuvoje. Buvo pareikšta nuomonė, kad įvairūs vėržymai gal daugiau trukdo talentams pasireikšti, negu augti. Pagal užsakymą parašyti kūriniai nebūtinai turi būti silpni. Pav., opera "Aida" išliko iki mūsų dienų. Materialinės kūrybos sąlygos okup. Lietuvoje geros. Visas blogumas glūdi partijos kontrolėje. Nėra kitos spaustuvės be valstybinės. Kūrėjai savo veikalų netgi užsienin negali išsiųsti.

Popiet buvo parodyti dail. Alf. Krivicko parūpinti 4 filmai iš Lietuvos. Demonstravimą teko nutraukti dėl techninių kliūčių.

Po vakariinės didžiojoje Akademijos koplyčioje buvo suruoštas religinės muzikos koncertas. Vargonais grojo muz. Valt. Banaitis. Jam vargonais palydint, bendrai pagiedota keletas senovinių lietuviškų giesmių. Stud. B. Vaičjungytė iš JAV-bių ir Arvydas Lingė iš Hamburgo padeklamavo po porą poeto Andriekaus eilėraščių.

Vakare kun. dr. P. Celiešius padarė pranešimą apie lietuvių koplyčios šv. Petro bazilikoje Romoje pašventinimo iškilmes. Kun. J. Margis parodė iškilmių skaidrių.

Trečiadienį šv.mišias su prof.J.Jūraičiu koncelebravo kunigai Ant. Bunga, dr.P.Celiešius, Br.Liubinas ir J.Margis. Šios dienos pamokslų tema - rankos ištiesimas nelaimingam žmogui Dievo akyse yra vertingesnis veiksmas, negu storiausi teologiniai traktatai.

Rytinę paskaitą skaitė muz.Valteris Banaitis apie

L i e t u v i ū m u z i k o s i s t o r i j a .

Jis be kitko iškėlė, kad jau XV amžiuje ima atsirasti lietuvių bažnytinė muzika. Tuo metu jau statomi vargonai, kad ir ne grojimui, o tonui paduoti. Tai sutampa su pasaulinės muzikos pradžia. Didž. kunigaikščio dvaras turi net 80 žmonių orkestrą. XVI amž. Vilniuje jau veikia kantorių mokykla. Šiame amžiuje, kuris yra protestantizmo pradžios šimtmetis, suklesti bažnytinis giedojimas, atsiranda kariški orkestrai.

1634 užrašoma pirmoji liaudies dainos melodija Ragainės apylinkėj. 1636 Vilniuje pastatoma pirmoji opera. Nuo 1664 dvaruose atsiranda pastovių teatrų. XVII amž. ir muzikos teorijos pradžia.

XVIII amž. Lietuvoje - didysis suirimų laikotarpis, bet didikai puoselėja muziką toliau.

XIX amž. tarp kitko minėtina, kad Vilniaus universitetas įsteigia muzikos katedrą, kurios Vakarų universitetuose įvedamos tik 20-30 metų vėliau. XIX amž. apskritai mūsų muzikos istorijoje liūdnas, nes nėra didelių miestų, kur būtų stiprus miestelėnų luomas, puoselėjas muziką, o Lietuvos dvarai po dvejų nepasisekusių sukilimų merdėja. Lietuviškoji muzikinė veikla vystoma ūkininkų klojimuose, bažnytiniuose choruose. Ji pribrandina talentus, pasiryžusius tarnauti tautai.

Per pastaruosius 50 metų buvo susikaupimo laikotarpis. Po jo turėtų sekti išsiskleidimo laikmetis, apreiškias lietuviškąją muzikos genijų.

Po paskaitos vyko atskirų muzikos dalykėlių demonstracija iš plokštelių su paaiškinimais.

Liepos 22 vakare kun.Jonas Dėdinas kalbėjo apie

K a t a l i k ū B a ž n y č i o s s u d a b a r t ė j i m a .

Pirmoje dalyje pateikė modernaus dabarties ir ateities pasaulio vaizdą, nevengdamas ir fantastinių išvalgų. Šis pasaulis būsiąs precizijos, kibernetikos, apskritai mokslo valdomas.

Antroje dalyje sociologiniu požiūriu nagrinėjo, kaip Bažnyčia turėtų reaguoti į naujojo pasaulio ir gyvenimo reikalavimus. Ji turėsianti gera prasme prisitaikyti: demokratėti, vis labiau paisyti mokslo, atsisiesti nuo kapitalistinės struktūros ir pan.

Trečioje dalyje paskaitininkas sustojo prie konkretaus ateities Bažnyčios vaizdo, kuris galimas atspėti iš avangardiškos olandų Katal. Bažnyčios reformų. Ten ypač į akis krinta demokratinis procesas Bažnyčios organizacijoje ir celibato problemos sprendimas, pasisakant prieš priverstinį celibatą.

Diskusijose buvo pastebėta, kad besivystanti technika gali turėti teigiamą įtaką Bažnyčiai. Nukunigėjimas nėra religijos katastrofa: kunigus pakeis pasauliečiai. Katal.Bažnyčia praecity yra pergyvensi dar didesnių krizių, bet visas nugalėjo.

Rytinę ketvirtadienio paskaitą skaitė kun.prof.dr.Jonas Jūraitis.

Jo tema - Dievo mirties teologija vaitalinių jėgų sriaute.

Dievo mirties teologija paskaitininkas vadino:

1. įprastinį ateizmą;
2. mirusius dievus kaip stabus;

- 8 -

3. simbolinę Dievo sampratą - Dievas pažįstamas tik simboliškai per analogiją (Bažnyčios tėvų ir scholastikų pažiūra);
4. Dievą kaip coincidentia oppositorum - priešingybių sutapimą (ypač Cusano ir Eckehardo filosofijoj);
5. pereito amžiaus Dievo sampratą, kurią atmetė Jonas XXIII;
6. sampratą, kad Kristus yra ne teologijos moksle, o gyvenime.

Paskaitininkas teigė, kad vitalinių jėgų sriautas, ypač seksas, užlieja žmogų, kai sunyksta meilė, ypač Dievo kaip meilės samprata.

Prie Dievo kaip meilės galim prieiti:

- 1) prisiimdami daugiau orientalinės dvasios;
- 2) atmesdami Dievą tik reikalui, naudai;
- 3) suprasdami, kad Dievas yra ir galybių Dievas (tremendum);
- 4) kad Dievas yra tapsmas;
- 5) kad jis yra prieinamas per socialinį santykį tarp Aš ir Tu Buberio filosofijos prasme.

Diskusijose pastebėta, kad prof. Jūraičio metodas yra egzistencinis, o ne racionalinis. Jis proto neišjungia, bet kur protas supasuoja, veikia nuojauta.

Tą patį ketvirtadienį vakare paskaitą apie

A t e i t i n i n k ų i n a š a į l i e t u v i ų l i t e r a t ū r a (Ateitininkijos 60 metų proga) skaitė V. Natkevičius.

Paskaitininkas išskyrė 4 ateitininkų rašytojų kartas. Pirmosios kartos centre, šalia Adomo Jakšto, Motiejaus Gustaičio, Mykolo Vaitkaus, Liudo Giros ir Jurgio Tilvyčio, pastatė beletristę klasikę Mariją Pečkauskaitę-Šatrijos Raganą.

Antrosios kartos pirmoj bangoj V. Mykolaitis-Putinas laikytas bene didžiausiu mūsų tautos rašytoju. Šalia jo iškeltas Faustas Kirša.

Antrosios bangos pagrindinės asmenybės - poetai Bern. Brazdžionis ir Salomėja Neris-Bačinskaitė, vėliau pasidavusi komunistų įtakai. Beletristikoj žymiausi šios kartos rašytojai: Antanas Vaičiulaitis, Vincas Ramonas, Juozas Grušas. Taip pat stiprūs kūrėjai yra Nelė Mazalaitė, Juozas Paukštelis, Jonas Grinius. Tai pačiai kartai priklauso Petrė Orintaitė, Karolė Pažeraitė, Vyt. Tamulaitis, Stasys Tamulaitis, Pr. Naujokaitis, Jer. Ignatonis, J. Kralikauskas, St. Būdas, J. Tininis, Kuosa-Aleksandriškis.

Trečiojoj kartoje žymiausi vieta skirta trims žemininkams - Vytautui Mačerniui, Nykai Niliūnui ir Kaziui Bradūnui. Daugiau ar mažiau suminėti Vincas Kazokas, Pr. Kozulis, P. Stelingis, St. Prapuolenytė, Vl. Proščiūnaitė, L. Žitkevičius-Žitkus, K. Zubka. Išskirti stiprūs lyrikai Leonardas Andriekus ir Julija Švabaitė-Gilienė. Beletristikoj šauniai pasireiškė Aloyzas Baronas, Albinas Baranauskas, toliau P. Jurkus, Č. Grincevičius, Anat. Kairys, V. Volertas ir kit.

Ketvirtoje, pačioj jauniausioj kartoje suminėta poetė Bogutaitė-Keblienė ir 10 pirmuosius žingsnius bežengiančių jaunųjų poetų.

Ateitininkai per 60 metų lietuvių literatūrai iš viso davė apie 80 rašytojų.

T ė v y n ė s v a l a n d ė l ė s d i e n o s

pamaldas penktadienį rytą didžiojoje Akademijos koplyčioje laikė kunigai - Prof. J. Jūraitis, dr. P. Celiešius, Br. Liubinas, J. Margis ir prof. Rabikauskas. Per pamokslą prof. Jūraitis atsakė į tris klausimus: kaip laikytis šių dienų tėvynės atžvilgiu, kodėl norime likti lietuviais ir kodėl ši rytą susirinkome į bažnyčią. Atsakė jam būdingu būdu.

Vienitėlę tą dieną paskaitą skaitė etnologas Juozas Lingis. Jo tema

P a s i r o d o d e r l i u s k u k u r ū z a m s g r o -
j a n t (Gyvenimiškųjų tradicijų nauji elementai ir naujas turinys Lietuvoje).

Prelegentas konstatavo, kad sovietai Lietuvoje stengiasi pakeisti žmonių tradicijas. Ypačiai nuo 1963 sovietiniai pareigūnai ir etnologai ima kurti naujus papročius. Tai pastebima visų pirma šeimos gyvenimo srity. Per vestuves, pavyzdžiui, tik šiek tiek pakartojami senieji vestuvių dramos papročiai, visai atmetant marčios gaubimą nuometu. Vietoje bažnytinių apeigų atliekamos naujos apeigos metrikacijos biure. Vietoj krikštynų įvedamos vardynos (taip pat metrikacijos biure). Kai kurios šventės gauna tarybinius pakaitalus: Užgavėnės virsta žiemos švente, nugalabijant senį šalį, kuris šioj šventėj yra naujas tarybinis (rusiškas) elementas, bet paliekami ir senieji veikėjai - lašininis su kanapiniu. Ypač atgaivinti rugiapiūtės papročiai, bet pati rugiapiūtė virsta derliaus nuėmimo švente. Derlius net supersonifikuojamas, o šventė tampa karnavalu. Joninės verčiamos vasaros švente. Per jas, kaip ir seniau, ieškoma paparčio žiedo. Suranda jį ne atskiras asmuo, bet kolektyvas, kuris betgi ne didžiulius turtus atidengia, o spekuliantus, vagis, degtindarius, chuliganus.

Per diskusijas svarstyta, ar išliks dabar kuriamos sovietinės tradicijos. Prieita išvada, kad daugumas jų išnyks. Nepaisant didelių pastangų ir propagandos, daugelis, atlikę ceremonijas metrikacijos biure, skuba į bažnyčią. Žmonės nenori, kad iš šeimyninių švenčių būtų išjungtas Dievas.

Į T ė v y n ė s v a l a n d ė l ė , vykusią vakare, prisirinko pilna salė (apie šimtas) žmonių. Ją atidarė meninių renginių organizatorė Alina Grinienė, pranešinėjo M.Saulaitytė. Iš ivairių kraštų jaunimo improvizuotas choras padainavo porą dainų ir pašoko Šustą su Suktiniu. Studentai A.Šmitas, P.Nevulis ir Kuraitė perskaitė atsakymus į tris klausimus, liečiančius jaunimo lietuviybę, ir prieš tai visų išdiskutuotus. Kr. Butvydaitė ir S. Lišauskas papasakojo, kaip jie tapo sąmoningais lietuviais. Studentės L. Antanavičiūtė ir B. Vaičjurgytė meistriškai paskaitė iš R. Bičiūno "Tiltai ir tuneliai". Dainavo ir visa salė. K. Ivinskis padeklamavo P. Vaičiūno eilėraštį. Mokyt. El. Bradūnaitė jautriai ir gambiai paskaitė savo tėvelio K. Bradūno eilėraščių ciklą apie Donelaičio kapą. Tėvynės valandėlė baigta tautos himnu.

Paskutinę Stud. Savaitės paskaitą skaitė prof. dr. Zenonas Ivinskis
tema - L i e t u v o s s t e i g i a m a s i s s e i m a s :
j o k i l m ė i r r e i k š m ė (1920 - 1970)

Paskaitininkas žvelgė į kelias lietuvių konferencijas, kurios nutiesė kelią Steig. Seimui. St. Seimo rinkimų įstatyme buvo pramatyta išrinkti 229 atstovai, bet išrinkti tik 112, nes dalis Lietuvos žemių buvo okupuotos (Vilniaus kraštas ir Klaipėda).

Krito į akis išrinktojo Seimo jaunumas: iki 30 metų amžiaus buvo 29 atstovai ir tik 8 peržengę 50 metų. Pati seniausia atstovė Petkevičaitė-Bitė, atidariusi Steig. Seimą, buvo 59 metų amžiaus. Savo socialine-profesine sudėtimi St. Seimas atstovavo visiems Lietuvos gyventojų sluoksniams: nuo paprasčiausio liaudies žmogaus (kalvio, račiaus) iki profesoriaus. Seime buvo ypač daug mokytojų, savivaldybių darbuotojų ir kit.

Krikščionys demokratai laimėjo absoliutinę daugumą, pravedę 59 atstovus, liaudininkai su Valstiečių sąjunga 29 ir t. t. Iš tautinių mažumų žydai pravedė 7 atstovus, lenkai 3 ir vokiečiai 1.

St. Seimas per 29 savo darbo mėnesius paskelbė per 300 įstatymų,

- 10 -

kurių svarbiausieji buvo Valstybės konstitucijos paruošimas, žemės reformos įstatymas, savos valiutos (lito) įvedimas, universiteto įsteigimas.

Išvada - prieš 50 metų buvo padėti pagrindai nemariai Lietuvai, kuri ir po 30 sovietinės okupacijos metų tebežėri kaip auksas.

Diskusijose buvo pareikšta nuomonių, kad St.Seimo pasirinktas prancūziško tipo parlamentarizmo kelias gal buvo per radikalus. Geriau būtų tikęs prezidentinis režimas. Prieita išvada, kad ano meto sąlygomis St.Seimas atliko maksimumą galimų atlikti darbų.

Šeštadienį vakare Studijų savaitės dalyviai ir svečiai turėjo progą pasigėrėti aukšto lygio muzikos koncertu. Iš Lenkijos atvykusi pianistė Aldona Dvarionaitė davė piano rečitalį, kurio programa susidėjo iš dviejų dalių: lietuviškų ir tarptautinių kūrinių. Pirmoje dalyje viešnia paskambino keturis Konstantino Mikalojaus Čiurlionio preliudus ir 10 Balio Dvariono pjesių, parašytų savo dukrelei, kai ji buvo dar maža. Pjesių pavadinimai - Prie senos varpinės, Preljudas, Lietaus lašai, Polka, Lapelis iš albumo, Lopšinė, Liūdesys, Intermezzo, Nokturnas ir Šokis. Po pertraukos buvo išpildyti Johannes Brahms'o du intermezzo ir Franz Liszt'o sonata h-mol. Publikai labai prašant, viešnia dar paskambino trečiąją Brahms'o intermezzo. VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkė Z. Glemžienė ir dr.B.Paltarokaitė įteikė pianistei po gražių gėlių puokštę.

Koncertą girdėję vokiečiai apgailėstavo, kad jis buvo tik palyginti siauram rateliui skirtas.

Akademijos svetainėje Nürtingeno mokyklos kvartetas, vadovaujamas Lutzo, grojo vokiškas melodijas. Vyko šokiai.

P a s k u t i n e s š v. m i š i a s
sekmadienį 10 val. Akademijos didžiojoje salėje aukojo vysk.A.L. Deksnys su kunigais tėv.A.Bernatoniū, dr.Celiešium, Br.Liubinu, prof.Rabikausku ir tėv.dr.Žalaliu

Tuoju po pamaldų įvyko baigiamasis posėdis.

Moderatorius V.Natkevičius pakvietė Stud.Savaitės dalyvius pareikšti savo nuomones. Kalbėtojais pasidžiaugė geru vietos šių metų Savaitėi parinkimu ir pageidavo, kad ir ateityt būtų išlaikytas šiemetinis lygis. Siūlė kviesti paskaitininkais iš Lietuvos ir svetimtaučių, mokančių lietuviškai.

Techninės komisijos pirmininkas kun.Br.Liubinas pranešė, kad Stud.Savaitėje dalyvavo apie 130 tautiečių iš 11 valstybių: iš Argentinos, Austrijos, Belgijos, Italijos, JAV-bių, Kanados, Lenkijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir Vak.Vokietijos.

V.Natkevičius davė per visą savaitę skaitytų paskaitų skerspiūvį. Jis padėkojo visiems prelegentams už paskaitas, Vokietijos lietuvių bendruomenei už finansinę paramą, meninės programos atlikėjams už kultūrinę pramogą, dail.A.Krivickui už spaudos ir dailės parodos surengimą, prof.dr.J.Jūraičiui už kasdienes pamaldas ir pamokslus, vysk.A.L.Deksniui už sekmadienio mišias ir pamokslą, techninei komisijai už uolų triūsą ir gerą Savaitės organizaciją ir paskelbė, kad šiemetinė Studijų savaitė baigta.

----- xXx -----

DAR ŠIEMET BUS PRADĖTAS STATYTI MOKINIŲ BENDRABUTIS

XVII Lietuviškųjų studijų savaitėi pasibaigus, tose pačiose patalpose tuoj popiet įvyko Vasario 16 gimnazijos kuratorijos narių susirinkimas. Dalyvavo 10 narių, negalėjo atvykti tik kun.J.Urdzė. Pirmininkauti išrinktas dr.J.Norkaitis, sekretoriauti - J.Barasas. Kuratorijos valdybos pirmininkas V.Natkevičius pranešė, kad tėv.

Alf. Bernatonis pakviestas aukų rinkimo vajeaus naujo bendrabučio statybai vedėju. Šiam parinkimui visi pritarė.

Liepos 10 Vasario 16 gimnazijoje įvyko Kuratorijos valdybos narių susitikimas su aukštaisiais vokiečių federalinės vidaus reikalų ministerijos pabėgėlių reikalams, Baden-Württembergo krašto vyriausybės prezidiumo ir statybų priežiūros įstaigos pareigūnais - Dr. Wolfrum, Dr. Wotge ir kit. Jie užtikrino, kad šiemet federalinė ir krašto vyriausybės skirs bendrabučio statybai po 70.000,--DM. Priimti Kuratorijos pateikti planai. Sutarta statybą vykdyti trimis tarpsniais po 420.000,--DM.

Tėv. Bernatonis pranešė, jog bendrabučio statybą remti pasižadėjo vadovaujantys Liet. katal. Bažnyčios ir visuomenės asmenys. Nutarta bendrabučio statybą pradėti šiemet. Priimtas Kuratorijos narių atsisaukimas į visus laisvojo pasaulio lietuvius, prašant remti naujojo bendrabučio statybą. (Žr. 3-4 psl.)

----- xXx -----

V A I K Ų V A S A R O S S T O V Y K L A R O M U V O J E

šiemet vyko nuo liepos 26 iki rugpiūčio 16. Stovyklos organizavimu rūpinosi VLB Tarybos referentas vaikų reikalams tėv. Alf. Bernatonis. Jai vadovavo Anni Böhme-Krutulytė ir kun. Viktoras Kaleckis. Pirmąją savaitę talkino Elena ir Ričardas Baliuliai bei Angelika Gaidelytė iš Hamburgo ir Elena Bradūnaitė iš JAV-bių. Antrą savaitę vaikūčiais ir jų pramogomis rūpinosi Marytė Saulaitytė ir Kristina Butvydaitė iš JAV-bių, Algis Vitkus iš Schwetzingeno ir Marina Auderytė iš Berlyno. Pastaroji išbuvo iki pabaigos. Trečiąją savaitę iš Mūncheno atvyko Petras Nevulis. Stovyklos ligonius visą laiką uoliai slaugė gail. sesuo Anne Jaquet iš Prancūzijos.

Vaikučius sočiai ir skaniai maitino nuolatinės Gimnazijos virėjos O. Bartusevičienė, sr. ir Losanskienė. Joms talkino Ona Petrauskienė iš Hanau ir Petronelė Rajauskienė iš Wuppertalio.

Romuvoje stovyklavo 82 vaikai: 40 berniukų ir 42 mergaitės. Tris savaites jie sportavo, ilsėjosi, pramogavo ir mokėsi lietuviškų dainų, šokių, eilėraščių, piešė ir dirbo įvairius darbelius bei žaidė. Buvo suruošta išvyka į Heppenheimo pilį. Karštomis dienomis popiet vaikai buvo vežami maudytis į Viernheimą. Kun. J. Dėdinas ir kun. V. Kaleckis vakarais rodė įvairius filmus, o kartais vyko šokiai.

Oficialus stovyklos uždarymas įvyko rugpiūčio 15. Vaikučių parsivežti atvažiavo daug tėvų ir atsilankė nemažia svečių.

17 val. Vasario 16 gimnazijos salėje direktorius V. Natkevičius supažindino stovyklaujančių vaikų tėvus su gimnazijos dabartine padėtimi, jos uždaviniais, darbu ir teikiama nauda, prašydamas tėvus pasinaudoti šios mokyklos teikiama patarnavimais. Kun. J. Dėdinas parodė filmą iš kasdienio gimnazijos gyvenimo.

20 val. įvyko iškilmingas vėliavos nuleidimas. Berniukai ir mergaitės, apsirengę tautiškais drabužiais, su žibintais atžygiavo prie vėliavos. Giedant tautos himną, iš lėto stiebu nusileidė Lietuvos trispalvė. Stovyklos vadovas kun. V. Kaleckis pasakė atsisveikinimo kalbą. Visi stovyklaujantieji vaikai choru deklamavo "Lietuva brangi". Tėv. Bernatonis padėkojo tėvams, kad atsiuntė savo vaikus į stovyklą ir siūlė vyresniuosius leisti į Vasario 16 gimnaziją. Po paskutinės maldos sugiedota "Marija, Marija"...

21 val. visi stovyklautojai ir jų svečiai susirinko prie laužo, kuriam vadovavo Algis Vitkus. Čia mažieji parodė, ką jie per tris savaites išmoko. Programą paruošė A. Böhme-Krutulytė, padedant stud. Marintai Auderytei. Padainuotos 24 dainelės, pasakyta 12 eilėraščių,

pašokti 2 tautiniai šokiai, baletas ir atliktas montažas "Lietuva". Tarpus tarp deklamacijų ir šokių gabiai užpildė A.Vitkus, įtraukdamas į programą visus dalyvius. Vaikučiai deklamavo ir dainavo lietuviškai. Kai kurių deklamuojujų tarsena gerokai šlubavo, bet visi parodė didelį uolumą, stengdamiesi nugalėti tėvų kalbos sunkumus.

Salėje buvo suruošta vaikų darbų ir piešinių paroda.

Į stovyklos uždarymą atvykusiems tėvams ir svečiams pernaktoti Schwetzingeno lietuvių inžinerijos kuopa pastatė dvi palėpines su 24 lovomis.

--- oOo ---

D v i j a u n o s d a k t a r ė s

B I R U T Ė P A L T A R O K A I T Ė medicinos daktarės laipsnį įsigijo Mainzo universitete š.m. birželio mėn.

Gimusi 1941 lapkričio 10. Vokietijoje gyveno ir mokslus ėjo motinos Sofijos rūpestingai globojama. Lankė ir baigė vokiečių gimnaziją. Studijavo Mainzo universitete mediciną. Praktiką atlieka Münster/Westf.

Birutė Paltarokaitė ir jos mama Paltarokienė yra Vokietijos liet. bendruomenės Mainzo apylinkės narės.

R E G I N A S A K A L A U S K A I T Ė, gim. 1941 spalio 10 Kaune. Pradžios mokyklą lankė Neustadte ir Diepholze, Vak.Vokietijoje. Mokėsi Vasario 16 gimnazijoje Diepholze ir Hüttenfelde, kurią baigė 1961. Priklausė ateitininkams ir skautams. Buvo pakelta į paskiltininkes. Dalyvavo gimnazijos chore ir tautinių šokių grupėje. Jai talkininkavo ir vėliau.

Gamtos mokslus studijavo Müncheno universitete. Buvo Lietuvių studentų sąjungos narė, renkama į valdybas - ėjo sekretorės ir išdėininkės pareigas. 1968 įsigijo diplom.biologės, o 1970 - Dr.rer.nat. laipsnį. Pasiryžusi tęsti mokslinius darbus.

M i r u s i e j i

Prof.dr. K o n s t a n t i n a s REGELIS mirė š.m. gegužės 22 Žüricho ligoninėje, Šveicarijoje. Buvo gimęs 1890 rugpiūčio 10 Petrapily. Daktaro laipsnį įsigijo Tartu universitete. Profesoriavo Kaune, dėstydamas botaniką. Įsteigė Botanikos sodą Aleksote.

A n t a n a s SAMUKĖNAS liepos 8 darbovietėje Oberhauseno mieste buvo krano sutriuškintas. Palaidotas liepos 13 vietos katal.kapinėse, dalyvaujant per 200 žmonių. Laidojimo apeigas atliko tėv.K. Kaniauskas ir tėv.dr.Konst.Gulbinas. Ant kapo sudėti 26 vainikai ir daug puokščių gėlių. Pasiliko liūdinti žmona Anneliese Oberhausene, dvi seserys Lietuvoje ir kiti giminės.

Buvo gimęs 1919 rugsėjo 1 Bičiūnų kaime, Švenčionių apskr. Tėviškėje turėjo 16 ha ūkį. Tėvas buvo 1932 lenkų nušautas.

Buvo VL Bendruomenės veikėjas, Mühlheimo apylinkės narys.

A n t a n a s JUODZEVIČIUS, Vasario 16 gimnazijos pr.metų laidos abiturientas, mirė liepos 30 JAV-bėse. Palaidotas Rugpiūčio 4 Čikagoje. Buvo gimęs 1949 rugsėjo 1 Bavarijoje. 1969 baigė Vasario 16 gimnaziją ir tuoj išvyko į Ameriką. Po metų žadėjo grįžti į Vokietiją studijuoti pedagogikos.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Ant.Plenys iš Bad Cannstatto 50,--DM, VLB Miesau apylinkės nariai 40,--DM, VLB Darmstadto apylinkės 3 nariai 20,--DM, Ant.Šiugždinis iš Hüttenfeldo ir J.Piščikas iš Kostheimo po 10,--DM. Ačiū.

Lietuviškos muzikos ir dainų plokštelės, pagamintas JAV-bėse ir Lietuvoje, platina Antanas PLENYS (7 Stuttgart-Bad Cannstatt, Kattowitzer Str.9, tel. 0711-566946).